

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 133. An lex aliqua obliget ad aliquid moraliter impossibile.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

“ V. Qui obligatur visitare limina Apostolorum
“ Romæ, & scit se eò pervenire non posse, non tene-
“ tur ingredi iter; quia nec finis, nec ratio præcepti
“ salvatur. Ib. & Suar. Azor. Bon. l.c.

A D D E N D A.

779 Q. 132. *Quid circa hæc declararit Innoc. XI. R.*
damnavit hanc 54. prop. Qui non potest reci-
bare matutinum & laudes, potest autem reliquas ho-
ras, ad nihil tenetur, quia major pars trahit ad si-
minorem: hac damnatione declaravit obligationem
legendi horas, quas quis potest legere, licet non pos-
sit omnes.

780 Q. 133. *An lex aliqua obliget ad aliquid m-
oraliter impossibile. R.*

§. I. Illud hic dicitur moraliter impossibile, quod
ita est difficile, ut spectatâ conditione vel infirmitate
subditi non videatur impleri posse, quamvis absolute
non excedat vires ipsius: & quod legem naturalem
attinet, certum est hanc obligare ad aliquid morali-
ter impossibile, nam damnati lege naturali obligan-
tur non blasphemare, ideoque peccant blaspheman-
do, quamvis moraliter impossibile fit illis non bla-
phemare: similiter lege naturali tenemur potius eli-
gere mortem, quam ullum peccatum, licet eligere
mortem sit moraliter impossibile: Similiter in statu
puræ naturæ fuisset obligatio amandi Deum super
omnia, licet hoc sine gratia sit moraliter impossibile:
Nec obstat, quod nulla lex possit me obligare, ut
singulis jactibus alearum projiciam numerum im-
parem, licet hoc sit physicè possibile, nam disparitas
est, quod execratio potentiae physicæ ad projiciendum
numerum semper imparem non debeat nec possit
provenire à mea libertate, sed pendeat merè à casu,

ē conu-

ē contrā executio potentiarū physicarū ad non peccandum vel ad amandum Deum debeat & spectatis viribus absolute possit provenire à nostra libertate.

§. II. Etiam leges positivae quandoque obligant 781
ad aliquid moraliter impossibile, v. g. militem ad perditas vigilias aut ad periculosissimum assultum & idem est in omni casu, quo bonum commune præponderat privato, vel adeo alia gravissima causa: extra tales autem circumstantias Deus non obligat ad aliquid moraliter impossibile, neque Deus aut Respublica dedit potestatem hominibus sic obligandi, talis enī lex non esset prudens, nec utilis, sed noxia, quia sine sufficiente causa exponeret subditos certis periculis peccandi, ideoque præsumitur non fuisse mentem legislatoris pro tali casu obligare; sic dicimus non esse mentem Ecclesiæ obligare ad jejuniū vel Missam cum gravi dispendio valetudinis vel etiam fortunarum. Addit Arr., si lex humana obliget ad hoc ipsum, ad quod obligat lex naturalis, v. g. si præceptum obedientiæ me obliget ad castitatem lege naturali præscriptam, me non peccaturum contra præceptum humanum obedientiæ, si castitatem violarem ob metum mortis. Videri potest Suar. de leg. I. 1. c. 30. Item Teril. in Reg. q. 58. ubi Aſſert. 7.
& 8. recte dicit periculum esse determinare, quanta difficultas excusat à lege, optimam autem regulam esse judicium ac consensum prudentum.

Q. 134 Quando & quomodo peccet, qui se redit impotentem, vel ponit impedimentum, vel querit exemptionem à tege. R. Hanc quæſtionem omnies dicunt esse diffīllimam in praxi, & de ea fusè agit Gob. in Quin. T. 5. c. 10. & 27. toto, ex quo & aliis aliqua referam:

§. I. Qui ad legem obligatur, hoc ipso obligatur ad procuranda media ordinaria & ex natura rei

Ff

proxime